

วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
**Political Culture Of The People In A Democratic System With The Monarchy
As Head Of State In Khon Sawan District,
Chaiyaphum Province**

ธงชัย ไพรสนธ์*¹ พระมหานรินทร์ สุรปลโย²

และ สุเนตร ธนศิลปพิชิต³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**Thongchai Praison*¹ Phramaha Narin Surapinyo²
and Sunait Thanasinlapaphichit³**

Mahachulalongkornrajavidyalaya University , Thailand

Corresponding Author, E-mail: Buaonsomsak014@gmail.com

บทคัดย่อ *

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 3) เพื่อนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม คือ หลักอิทธิบาท 4 โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน จากประชาชนผู้ที่มีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งมีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 47,940 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) พระสังฆาธิการ 2 รูป 2) นักการเมืองท้องถิ่น 3 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 4 คน จำนวนทั้งสิ้น 9 รูปหรือคน โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (StandardDeviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

1. ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.99$) ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า ($\bar{X}=3.95$) และ ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ ($\bar{X}=3.94$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

* วันที่รับบทความ : 17 เมษายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 31 พฤษภาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 12 มิถุนายน 2566

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม พบว่า 1) วัฒนธรรมทางการเมืองด้านแบบค้ำแคบ คือ ประชาชนเข้าใจในระบบการเมืองของไทย ประชาชนคิดว่า การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่มีประโยชน์ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเรื่องของผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ 2) วัฒนธรรมทางการเมืองด้านแบบไพโรฟ้า คือ ประชาชนเข้าใจในระบบวัฒนธรรมการเมืองของไทย ประชาชนมีสิทธิในทางการเมืองแต่ไม่ยอมเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ดังนั้นประชาชนโดยส่วนใหญ่จึงคิดว่าตนเองมีสิทธิในทางการเมืองแต่ไม่ยอมเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง 3) วัฒนธรรมทางการเมืองด้านแบบมีส่วนร่วม คือ ประชาชนมีความรู้ความสามารถในการควบคุมทางการเมืองได้ ประชาชนโดยส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองไทย คิดว่าตนเองมีสิทธิมีเสียง และ คิดว่าตนเองมีความสามารถในการควบคุมทางการเมืองได้ คิดว่าตนเองมีความสามารถเข้าไปตรวจสอบได้

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง; ประชาธิปไตย; พระมหากษัตริย์.

Abstracts

The objectives of the research were 1) to study the level of the people's political culture according to democracy of Constitutional Monarchy in Consawan District, Chaiyaphum Province, 2) to compare the people's opinions about the political culture according to democracy of Constitutional Monarchy in Consawan District, Chaitaphum, and 3) to present the people's political culture according to democracy of Constitutional Monarchy in Consawan District, Chaiyaphum Province by applying to the principles of Four Iddhipada. The research methodology was the mixed method. The quantitative research was made by giving questionnaires to 396 out of 47,940 people aged 18 years upwards, living in Consawan District, Chaiyaphum Province whereas the qualitative research by in-depth interviewing 9 key informants: 1) 2 local leader monks, 2) 3 local political leaders, and 3) 4 political experts. The research tools were questionnaires and interview formats. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was tested by t-test and F-test and the data was analyzed with descriptive interpretation.

Findings of the research were as follows:

1. The constitution Political Culture of The People in A Democratic System with The Munarchy as Head of State in Khon Sawan District, Chaiyaphum Province overall was at

the high level ($\bar{X}=3.96$). When classified by side, the mean from descending order was as follows: the common political culture ($\bar{X}=3.99$), the slavish political culture ($\bar{X}=3.95$) and the close political culture ($\bar{X}=3.94$) respectively.

2. The comparison of the public opinions about the Political Culture of The People in A Democratic System with The Monarchy as Head of State in Khon Sawan District, Chaiyaphum Province found that the people with different sex and incomes had no different opinions whereas those with different age, educational levels and occupations had different opinions with the statistical significance: 0.05.

3. The Political Culture of The People in A Democratic System With The Monarchy as Head of State in Khon Sawan District, Chaiyaphum Province by applying the Buddhist principles found that: 1) According to the close political culture people understood Thai politics that the political expression was useless, Thai politics created a public nuisance and the following up the political news was the waste of time. Thus, most of the people thought that political participation belonged to the rich people and politics was far away from general people. 2) According to the slavish political culture people understood Thai political culture that people had political rights but did not want to participate in politics and though they had political rights, only they could not change politics. That is why most people thought that they themselves understood Thai political system, knew that they themselves had political rights but did not want to participate in politics and knew that they themselves alone could not change politics. They believed in law even though they felt the laws were unjust. 3) As for the common political culture people had knowledge and abilities to control politicians. The people participated in Thai political system, amending and upgrading politicians' culture. Therefore, most of the people thought that they themselves knew and understood Thai politics, having the rights and knowing the political importance of their own votes. They also thought that they themselves could control and probe politicians.

Keywords: Political Culture; Democratic System; King.

บทนำ

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศหรืออำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คำว่า “ประชาธิปไตย” ซึ่งแปลว่า “ประชาชนเป็นใหญ่” คือ การที่ประชาชนมีอำนาจอธิปไตยหรือมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ในการปกครองบริหารประเทศโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งเพื่อเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนให้ทำการปกครองในช่วงระยะเวลาหนึ่งตามกติกาที่กำหนดไว้ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ราชกิจจานุเบกษา, 134 : 8) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสิ่งสำคัญก็คือ “ประชาชน” และ ความสมบูรณ์แบบของระบอบประชาธิปไตยก็คือ การที่ประชาชนสามารถ เข้ามามีสิทธิมีเสียงในการปกครอง แต่เนื่องจากความจำกัดหลาย ๆ ด้าน เช่น การมีจำนวนประชากรมากเกินไปจะเข้ามาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้โดยตรง จึงทำให้ประชาธิปไตยโดยอาศัยตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วม ประชาชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการเลือกตัวแทน ทั้งฝ่าย นิติบัญญัติและฝ่ายบริหารดังนั้น การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชน จึงถือเป็นบทบาทสำคัญ โดยเฉพาะการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ที่ให้ได้มาซึ่งตัวแทนการเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรม จะเพิ่มโอกาสการถ่ายโอนอำนาจการปกครองอย่างสันติเพราะจะเป็นหลักประกัน ประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ที่พ่ายแพ้การเลือกตั้ง ยอมรับผลของการเลือกตั้ง และยอมถ่ายโอนอำนาจไปสู่รัฐบาลใหม่อย่างราบรื่นการเลือกตั้งที่เสรีและ ยุติธรรมจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถ กำหนดรูปแบบของรัฐบาล และทิศทางนโยบายในอนาคตของรัฐบาล การยึดถือเสียงข้างมากเป็น เกณฑ์ในการเลือกตั้ง เป็นวิธีการในการจัดตั้งรัฐบาล และเป็นหลักในการตัดสินใจ ประเด็นสาธารณะต่าง ๆ แต่ไม่ใช่เป็นเหตุผล (จिरพันธ์ วิสูตรศักดิ์, 2547 : 1) วัฒนธรรมทางการเมืองถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นหรือริเริ่มให้มีการเปลี่ยนทางการเมืองให้เกิดขึ้น ในประเด็นนี้จะเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากความคิดตะวันตกซึ่งส่วนมากมักปรากฏเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของชนชั้นผู้นำ (elite) ของสังคมที่เห็นว่าสภาพของระบบการเมืองที่เป็นอยู่ล้าสมัย ด้วยประสิทธิภาพ ไม่สามารถแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้จึงต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เช่น การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎรซึ่งล้วนเป็นผู้นำในระบบราชการที่ได้รับการศึกษาจากฝรั่งเศสและยุโรป เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการที่กลุ่มชนชั้นนำของสังคมมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากประชาชนส่วนใหญ่นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ริเริ่มและชี้้นำให้มวลชนเข้าร่วมและสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมทาง

การเมืองอาจเป็นตัวขัดขวางคัดค้านหรืออาจจะต่อต้านต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่จะเกิดขึ้นก็ได้ (BBC NEWS ไทย ออนไลน์, 2556) ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพ ในการกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเอง การปกครองท้องถิ่นเป็นช่องทางสำคัญในการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่าง ๆ ซึ่งการจัดการมีปกครองตนเองในรูปหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญ คือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของตนเองของประชาชน การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของท้องถิ่น นอกจากนั้นแล้วการปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลที่มีอยู่อย่างกว้างขวาง และไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง และการปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นแหล่งสร้างหรือผลิตผู้นำทางการเมืองของประเทศในอนาคต (นิมิต ไชยรัตน์, 2561 : ก-ข) วัฒนธรรมทางการเมืองนั้นเป็นแบบแผนของทัศนคติและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองหรือต่อส่วนต่าง ๆ ที่เป็นระบบย่อยของระบบการเมือง และต่อการแสดงบทบาททางการเมืองของบุคคล วัฒนธรรมทางการเมืองจึงเป็นปัจจัยเงื่อนไขที่กำหนดบทบาทและพฤติกรรมทางการเมืองของสมาชิกในแต่ละสังคม และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ลักษณะและรูปแบบของระบอบการเมืองการปกครองในแต่ละสังคมแตกต่างกันอีกด้วย ฉะนั้นการที่เราจะเข้าใจในความเป็นประชาธิปไตยของไทยหรือของประเทศใดประเทศหนึ่งหรือของสังคมใดสังคมหนึ่งมิใช่เพียงเพราะการศึกษาสถาบันทางการเมืองหรือพฤติกรรมทางการเมืองของประเทศหรือสังคมนั้น ๆ เท่านั้น เพราะการสร้างประชาธิปไตยต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านวัฒนธรรมทางการเมืองซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ประชาธิปไตยใน

ประเทศนั้นประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว วัฒนธรรมจึงหมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองรวมทั้งแนวความคิด แนวปฏิบัติ หรือเทคนิควิธีดั้งเดิมที่ใช้ร่วมกันโดยกลุ่มคนพวกเดียวกัน ฉะนั้นวัฒนธรรมทางการเมืองจึงหมายถึงแบบแผนของทัศนคติและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองของกลุ่มสมาชิกของระบบการเมืองหนึ่งโดยวัฒนธรรมทางการเมืองในแต่ละชุมชนก็จะมีความเป็นตัวของตัวเอง (อภิษฐา พรหมศรี, 2561 : 118) โดยเหตุดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้หลักพุทธธรรม คือ อิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง ทำให้ประชาชนในพื้นที่อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ มีความสนใจในวัฒนธรรมทางการเมือง การเคลื่อนไหวทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย โดยในชุมชนท้องถิ่นของแต่ละสังคมมีวัฒนธรรมทางการเมือง ที่มีกฎปลูกฝังมาช้านาน คือความคิดเห็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมการเมืองของไทยจะมองการเมือง เป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก ทัศนคติ การใช้เหตุผล การตื่นตัวทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสังคมทางการเมืองนั้น ๆ เพื่อจะนำไปสู่วัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม

การวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ คือ

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประกอบไปด้วย 1) พระสังฆาธิการ 2 รูป 2) นักการเมืองท้องถิ่น 3 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 4 คน จำนวนทั้งสิ้น 9 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 4 วิธี คือ 1) การสังเกต 2) ตำราและเอกสาร 3) การสัมภาษณ์ 4) การบันทึกวีดิทัศน์และโสตทัศนูปกรณ์ (Silverman. D, 2000, 90)

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งมีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 9 ตำบล 103 หมู่บ้านรวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 47,940 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากรในพื้นที่กลุ่มตัวอย่างและสุ่มตัวอย่างตามโควตาที่กำหนดเพื่อความครอบคลุมของข้อมูลจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ 396 คน ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยโปรแกรมคำนวณกลุ่มประชากรตัวอย่าง ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967, 110) โดยใช้สูตรดังนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

สูตร

$$N = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

N = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

E = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (.๐๕)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{47,940}{1 + (47,940 \times .05^2)}$$

$$n = 396$$

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดในการคำนวณ และตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง ๓๙๖ ตัวอย่าง โดยมีเทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้

อำเภอคอนสวรรค์	จำนวนประชากร	สูตรคำนวณ	กลุ่มตัวอย่าง
๑. ตำบลคอนสวรรค์	๕,๖๐๑	$\frac{๕,๖๐๑ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๔๖
๒. ตำบลยางหวาย	๓,๖๐๘	$\frac{๓,๖๐๘ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๒๙
๓. ตำบลช่องสามหมอ	๓,๗๘๗	$\frac{๓,๗๘๗ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๓๑
๔. ตำบลโนนสะอาด	๕,๓๔๖	$\frac{๕,๓๔๖ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๔๕
๕. ตำบลห้วยไร่	๕,๕๔๖	$\frac{๕,๕๔๖ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๔๖
๖. ตำบลบ้านโสก	๖,๙๒๘	$\frac{๖,๙๒๘ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๕๗
๗. ตำบลโคกมั่งงอย	๖,๖๔๓	$\frac{๖,๖๔๓ \times ๔๐๐}{๔๗,๙๔๐}$	๕๕
๘. ตำบลหนองขาม	๕,๑๙๓	$\frac{๕,๑๙๓ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๔๓
๙. ตำบลศรีสำราญ	๕,๒๘๘	$\frac{๕,๒๘๘ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๔๔
ประชากรทั้งสิ้น	๔๗,๙๔๐	$\frac{๔๗,๙๔๐ \times ๓๙๖}{๔๗,๙๔๐}$	๓๙๖

ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยขอหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามตามที่กำหนดไว้ โดยแจกแบบสอบถามให้ประชาชนในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 396 คน จากประชาชนจำนวนทั้งสิ้น

47,940 คน 2) ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ซึ่งผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะทราบว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ว่าเป็นอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่ ควรเป็นอย่างไร ซึ่งคำตอบที่ได้จะนำมาประมวลผล และจัดหมวดหมู่ (Categories) ซึ่งการใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจะสามารถนำมากำหนดเป็นรูปแบบได้ หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล กระบวนการถัดมาคือ การจัดการเก็บข้อมูล ไมล์และ ฮูเบอร์มัน กล่าวถึงการจัดการข้อมูลว่า ในการบริหารจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นเนื่องจากข้อมูลมีที่มาจากหลายแหล่ง บางครั้งอาจเป็นวัสดุต่าง ๆ เราจะต้องจัดการให้มีความง่าย ยืดหยุ่น (Miles M. B. & Huberman A. M., 1994) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยการบันทึกเทปและถ่ายภาพประกอบการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 9 รูปหรือคน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน จากประชาชนผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งมีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ใน

อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จากประชาชนจำนวนทั้งสิ้น 47,940 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบ โดยใช้สูตร[†] ดังนี้ คือ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	=	ตรงกับข้อความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	=	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	=	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
โดยที่	+๑	=	แน่ใจว่าสอดคล้อง
	๐	=	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	-๑	=	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยได้ทำการ

[†] พิสนุ ผ่องศรี, วิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พร็อพเพอร์ตี้พริ้นท์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๓๙.

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องแบบ IOC ที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไป จำนวน ๓๕ ข้อ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ข้อคำถามแต่ละข้อมีความตรงเชิงเนื้อหา และสามารถนำแบบทดสอบนี้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Try Out) ได้ และค่าความสอดคล้องทั้ง ๓๕ ข้อ ได้ค่า IOC ระหว่าง ๐.๖๐-๑.๐๐

และแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ “ครอนบาค” (Cronbach’s Alpha Coefficient)[‡] ดังนี้คือ

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

- เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
 K = จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ
 $\sum s_i^2$ = ความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ
 s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบทั้งหมด

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย ๓ รูป คือ ๑) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ ๒) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า ๓) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม จำนวน ๑๕ ข้อ และหลักอิทธิบาท ๔ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น คือ ๑) ฉันทะ พึงพอใจ ๒) วิริยะ มุ่งมั่นผลักดัน ๓) จิตตะ ตั้งมั่นติดตาม ๔) วิมังสา พิจารณาไตร่ตรอง จำนวน ๒๐ ข้อ รวมทั้งสิ้น ๓๕ ข้อ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังกล่าวมีค่ามากกว่า ๐.๗๐ จึงเป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสม มีคุณภาพและมีความเชื่อถือได้สูง สามารถนำไปใช้วัดระดับวัฒนธรรมการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

[‡] Lee J. Cronbach, **Essential of Psychological Testing**, 3rd ed., (New york: Harper & Row Publishers, 1974), p. 161.

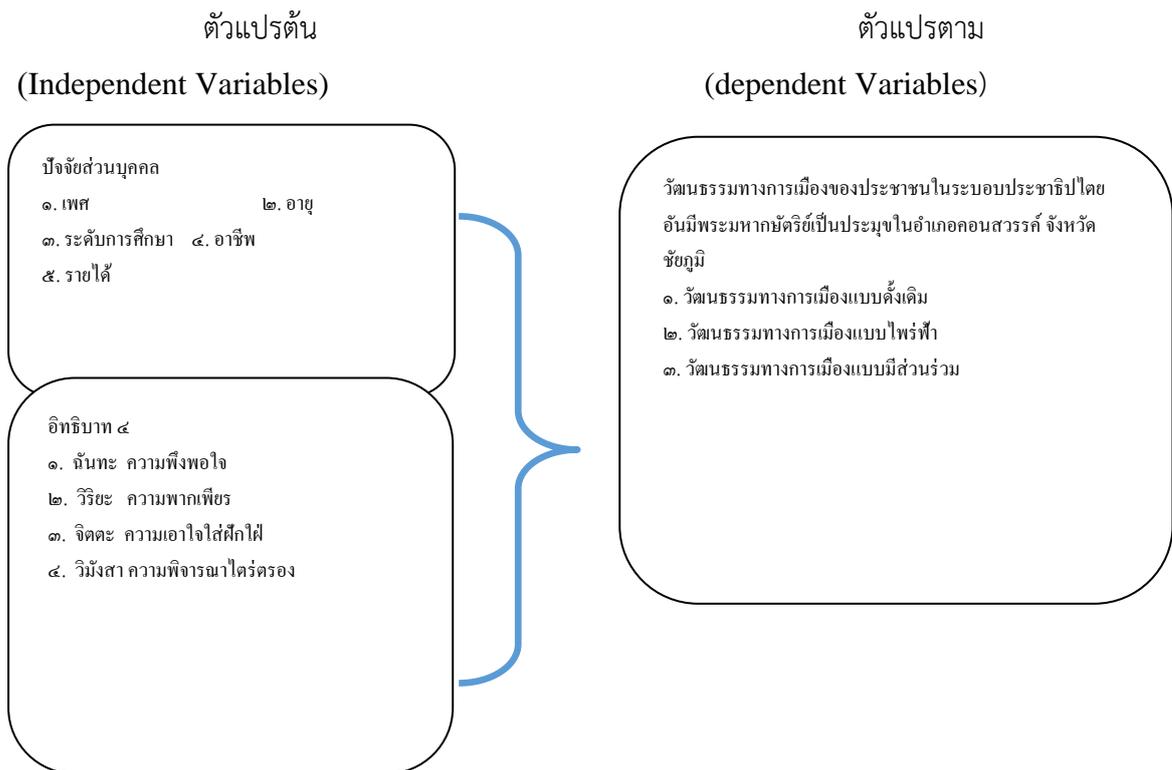
กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ต่อไปนี้

1) ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

2) ตัวแปรตาม (dependent Variables) คือ วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดของ ราตรี รัศมีดิษฐ “วัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลห้วยกะปิ”, ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ 2. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า

3. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม และหลักธรรม คือ อิทธิบาท 4 ดังนี้

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ” มีวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยสามารถ

สรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม

โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 9 รูปหรือคน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน จากประชาชนผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งมีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จากประชาชนจำนวนทั้งสิ้น 47,940 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ (descriptive interpretation) ผลการวิจัยพบว่า

ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.= 0.73) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.99$, S.D.= 0.74) ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไฟฟ้า ($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.82) และ ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบ ($\bar{X}=3.94$, S.D.= 0.77) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม คือ หลักอิทธิบาท 4 พบว่า

1. ด้านฉันทะ พึงพอใจ

วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นการขับเคลื่อนประเทศ ได้แก่ ความสงบ ความอยู่ดี ความเรียบร้อย ความสามัคคี ความสะอาด สุขภาพ ความปลอดภัย เป็นสิ่งที่ตั้งงาม และสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน หลักอิทธิบาท 4 ฉันทะเป็นความต้องการที่จะทำหรือใฝ่ใจที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ ประชาชนควรมีฉันทะในวัฒนธรรมทางการเมืองซึ่งเป็นการขับเคลื่อนประเทศให้เกิดความสงบ ความอยู่ดี ความเรียบร้อย ความสามัคคี ความสะอาด สุขภาพ และความปลอดภัย ความพึงพอใจของประชาชนต้องได้รับการตอบสนองในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสาธารณูปโภค หรือทางด้านนโยบายต่าง ๆ ที่จะนำมาซึ่งความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ไม่ว่าจะด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้นประชาชนควรมีความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ประชาชนควรมีความพึงพอใจในการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและประชาชนควรมีความพึงพอใจในกิจกรรมต่างๆที่รัฐจัดขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2. ด้านวิริยะ มุ่งมั่นผลักดัน

ความเพียร ความขยันประกอบกับการพยายาม อดทน มีการมุ่งมั่นผลักดัน ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างต่อเนื่อง ทำอย่างจริงจังจะทำให้ประสบผลสำเร็จ มีความเพียรพยายามส่งเสริมสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจ เพราะมีความมุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ดังนั้นประชาชนต้องมีความมุ่งมั่นผลักดันการบริหารงานตามนโยบายที่ได้วางไว้ของรัฐ มีความร่วมมือกับหน่วยงานราชการอย่างต่อเนื่อง และมุ่งมั่นผลักดันในการทำงานของรัฐบาล เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

3. ด้านจิตตะ ตั้งมั่นติดตาม

การตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไปตรงตามความต้องการของประชาชน โดยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การติดตามงานไม่ทอดทิ้งสิ่งนั้นไปจากความรู้สึก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์นั้นให้ชัดเจนอยู่เสมอ

4. ด้านวิมังสา พิจารณาไตร่ตรอง

การพิจารณาไตร่ตรอง มีเหตุและผล การวิเคราะห์ ความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ พิจารณาไตร่ตรองในสิ่งต่าง ๆ ผลกระทบอย่างไร ขอให้การกระทำนั้น เป็นการทำให้ประโยชน์ส่วนรวม เราก็คงต้องดำเนินการไปให้ประสบผลสำเร็จ ใช้ประสบการณ์ในการพิจารณาไตร่ตรอง ใช้เหตุผลในการวิเคราะห์ ใช้ความคิดคำนึงถึงผลกระทบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($=3.96$, $S.D.= 0.73$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

2. จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อภิปรายได้ว่า ประชาชนที่มี เพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3) จากผลการวิเคราะห์การนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม พบว่า ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยการประยุกต์ตามหลักพุทธธรรม คือ หลักอิทธิบาท ๔ ประกอบไปด้วย ๑) ฉันทะ พึงพอใจ ดังนั้นประชาชนควรมีความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ประชาชนควรมีความพึงพอใจในการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ และประชาชนควรมีความพึงพอใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐจัดขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ๒) วิริยะ มุ่งมั่นผลักดัน ดังนั้นประชาชนต้องมีความมุ่งมั่นผลักดันการบริหารงานตามนโยบายที่ได้วางไว้ของรัฐ มีความร่วมมือกับหน่วยงานราชการอย่างต่อเนื่อง และมุ่งมั่นผลักดันในการทำงานของรัฐบาล เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ๓) จิตตะ ตั้งมั่นติดตาม ดังนั้นประชาชนควรรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่น มีการพัฒนาปรับปรุงจุดอ่อนของตนในขณะเดียวกันก็พัฒนาจุดแข็ง ควรมีความมุ่งมั่นพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และตอบสนองความต้องการของรัฐ ๔) วิมังสา พิจารณาไตร่ตรอง ดังนั้นประชาชนควรมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ควรใช้ชีวิตอย่างพอเพียงเป็นแบบอย่างแนวทางตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ” มีข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ พบว่าอยู่ในระดับมาก ดังนั้นประชาชนควรทำความเข้าใจในระบบการเมืองของไทย

1.2 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า พบว่าอยู่ในระดับมาก ดังนั้นประชาชนควรทำความเข้าใจในระบบวัฒนธรรมทางการเมืองของไทย

1.3 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม พบว่าอยู่ในระดับมาก ดังนั้นประชาชนควรมีความสามารถในการควบคุมนักการเมือง

2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ ดังนั้นประชาชนโดยส่วนใหญ่จึงคิดว่าการเมืองไทยมีแต่ความวุ่นวาย การติดตามข่าวสารเป็นการเสียเวลา การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่มีประโยชน์ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเป็นเรื่องของผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองเป็นเรื่องที่ไกลตัว

2.2 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า ดังนั้นประชาชนโดยส่วนใหญ่จึงคิดว่าตนเองมีความเข้าใจระบบการเมืองของไทย รู้ว่าตนเองมีสิทธิในทางการเมืองแต่ไม่อยากจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง รู้ว่าตนเองมีสิทธิในทางการเมืองแต่ลำพังตนเองไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการเมืองได้ เชื่อฟังกฎหมายถึงแม้รู้สึกรู้สึกว่ากฎหมายนั้นไม่เป็นธรรม

2.3 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ดังนั้นประชาชนโดยส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองไทย คิดว่าตนเองมีสิทธิมีเสียง และเสียงของตนเองนั้นมีความสำคัญในทางการเมือง คิดว่าตนเองมีความสามารถในการควบคุมนักการเมืองได้ คิดว่าตนเองมีความสามารถเข้าไปตรวจสอบได้

3 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำแคบ ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองเป็นเรื่องที่ไกลตัวของประชาชน

3.2 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความเชื่อฟังกฎหมายถึงแม้ว่ากฎหมายนั้นไม่เป็นธรรมต่อประชาชน

3.3 ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การมีส่วนร่วมประชาชนในวัฒนธรรมทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- อภิขญา พรรณศรี, *ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์*, (มหาสารคาม : เดอะปรินท์, 2561), หน้า 118.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, ราชกิจจานุเบกษา 134 ตอนที่ 40 ก. 6 (เมษายน 2560) : 8.
- BBC NEWS ไทย, พฤษภาทมิฬ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bbc.com/thai/thailand-57128921> [16 เมษายน 2565].
- จิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์, การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริการส่วนตำบลหนองสาหร่ายอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาในการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น, วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาสารคาม, 2547), หน้า 1.
- นิमित ไชยรัตน์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551), หน้า ก-ข.
- Miles M. B. & Huberman A. M. (1994). *An Expanded Sourcebook of Qualitative Data Analysis*. 2^{ed}. Thousand Oaks CA: Sage.
- Silverman D. (2000). *Doing Qualitative Research: A Practical Handbook*. London: Sange.
- Yamane. Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harpen and Row.